

ישיבת הקיבוץ הדתי - עין צורים

דף מקורות לשיעור של הרב מאיר ליכטנשטיין

פרק המפקיד - דף מספר 13

בס"ד, כ"ג כסלו תשנ"ז.

מורידין קרוב לנכסי שבוי

א. הסוגייה

לח: "מדרבן שמעון בן גמליאל... לדיקנני לא מוקמינן" (לט).

ב. הזיקה למשנה לח. - מח' רשב"ג וחכמים

- לח: "מדרבן שמעון בן גמליאל... שמע מינה".
- ה'א הגמרא מניחה הנחות הן ביחס להבנת מח' רשב"ג ות"ק והן בהבנת השאלה האם מורידין קרוב לנכסי שבוי.
  - עמוד על הבנת הה"א את מח' רשב"ג ות"ק.
  - עמוד על הבנת הגמ' את המטרה שלשמה מורידין קרוב לנכסי שבוי.
    - * מדוע מורידין להבנה זו דווקא קרוב ולא רחוק?
    - * כיצד התרשמת מהמשך הסוגייה את המטרה שלשמה מורידין קרוב לנכסי שבוי.
    - * עיין ברשב"א ד"ה הא דאמרינן.
- שים לב למבנה הסוגייה - היא מניחה שאנחנו מכירים את השאלה האם מורידין קרוב לנכסי שבוי, אך את המחלוקת עצמה היא מביאה רק בהמשך. עמוד על שיקולי העריכה.

ג. מחלוקת רב ושמואל

- להרחבה - הרקע ההיסטורי לבעיה - עיין בספרו של גדליה אלון, תולדות היהודים בא"י בתקופת המשנה והתלמוד, ב', עמ' 53 - 54.
- איזו שיטה מחודשת יותר - רב או שמואל? שים לב לכיוון אליה נוטה הברייתא הראשונה ולתגובת רב ששת.
- דיון הגמרא "בששמעו" מול "בשלא שמעו" - לשם איזו מטרה מורידין קרוב לנכסי שבוי?
- לאיזה בירור זקוקים כדי להוריד לנחלה? עיין יבמות קטז: המשנה השניה, ובתד"ה שאין ובב"מ לח: תד"ה בששמעו.
- מהו המתח במצב הקיים המוליד את השאלה ואת השיטות השונות? עיין היטב ברשב"א ד"ה הא דאמרינן, ומסתברא, ומיהו (להרחבה - רמב"ן בחידושו על הסוגייה).
- להרחבה - להבנת הדו שיח בין רב ששת ורב עמרם - עיין אצל אלבק במבוא לתלמודים בערך רב ששת, ועמוד על יחסו להוויות אביו ורבא.
- "תנאי היא"
  - עיין בתוספתא כתובות פ"ח ה"ג, מה' ר"ש ליברמן עמ' 84.
  - ירושלמי כתבות פ"ד ה"ח, כ"ט ע"א, "היורד לנכסי שבויין... עומדות לבצור".
  - עמוד על חילופי הנוסחאות בין המקורות השונים.
  - בנוסח בתוספתא "יורד לנחלה" - לאיזו מטרה יורד הקרוב?
  - בכותרת נאמר שבוי ואילו המקרה הוא של הלכו למדינת הים.
    - * עיין ברשב"א ד"ה הרי
    - * אור זרוע סימן קכ"א, ד"ה ונראה בעיני.
    - מהו התנאי?
    - * עיין רש"י בשורה האחרונה בלח:
    - * עיין באור זרוע סימן קכ"א, ד"ה ונראה בעיני.
- עמוד על חילוקי הדינים ביחס לשלושת המקרים בברייתא? עיין ברשב"א על הסוגייה.
- לסיכום - עיין בתוספתא כפשוטה לכתובות עמ' 313 - 317.
- מדוע בשבוי "הרי זה זריז ונשכר"? רשב"א ד"ה ומה שאמרו זריז.
- רמב"ם הלכות נחלות פ"ז.

מי שסיים, שילמד את הגמרא על קטן.